

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 9P/17/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6321200508
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Vaňová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2022:6321200508.7

Uznesenie

Okresný súd Brezno, v právnej veci navrhovateľa Bc. P. X., nar. XX.XX.XXXX, X. XXXX/XXB, XXX XX B., proti manželke D. P. X., nar. XX.XX.XXXX, G. XXX/XX, XXX XX O., zast. JUDr. Stanislav Rešutík, advokát so sídlom Nám. M.R.Štefánika 29/36, 977 01 Brezno, v konaní o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom I. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, F. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka a F. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, na čas po rozvode, všetci zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .
- II. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 02.09.2022 sa otec maloletých detí (ďalej len navrhovateľ) domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým uloží matke detí povinnosť zdržať sa premiestnenia maloletej I. X. a F. X. tým, že zmení ich bydlisko (reálny obvyklý pobyt) alebo školské zariadenie do inej obce ako Brezno do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej pod sp. zn. 9P/17/2021 a zakazuje matke zmeniť bydlisko a školské zariadenie maloletej I. X. a F. X. do inej obce ako Brezno do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej pod sp. 9P/17/2021.

2. Otec maloletých detí návrh odôvodnil tým, že matka vo svojom vyjadrení zo dňa 21.07.2022 okrem iného žiada, aby súd udelil matke súhlas na zápis maloletej I. a F. do školských zariadení v obci Heľpa. Maloleté deti majú obvyklý pobyt v Brezne, tu navštevujú I. a F. základnú školu a F. strednú školu, tu majú rodinu, kamarátov, krúžky, lekárov, trávajú tu voľný čas. K zmene ich školského zariadenia a k zmene ich obvyklého pobytu (presťahovaniu), ktoré je podstatnou vecou v živote maloletých detí nedal súhlas, matka o tento ani nepožiadala. Z konania matky je preukázané, že plánuje zmeniť obvyklý pobyt detí miesto ich bydliska ako aj zmenu školského zariadenia. Takáto zmena nie je v najlepšom záujme maloletých detí a je potrebné zabezpečiť, aby dcéry zostali v stabilnom prostredí, kde majú rodinné a kamarátske väzby, kde sú plne socializované, navštevujú školu a krúžky.

V súčasnej dobe ako rodičia už dlhodobo vykonávajú týždňovú striedavú osobnú starostlivosť o maloleté deti. Zmenou školy detí dôjde k narušeniu ich kontaktov a ohrozeniu ich zdravého vývoja a takéto svojvoľné rozhodnutie matky značne skomplikuje prípadné zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti. Zámerom matky je deti presťahovať do Heľpy tak, ako neraz deklarovala navrhovateľovi, súdu aj ÚPSVaR Brezno.

Základná škola v Brezne predstavuje pre dcéry známe prostredie, majú zabezpečenú dochádzku do školy, ľahký presun v rámci mesta na rôzne aktivity. Navrhovateľ žije v Brezne v dome, matka v byte, je nelogické aby dochádzali deti denne z Brezna takmer 30 km do školy na Heľpu. Matka nepodala návrh na nahradenie prejavu vôle so zmenou obvyklého pobytu detí, o toto ani navrhovateľa nepožiadala. Zámer matky je prehlásiť deti do inej školy na základe svojvôle, bez skúmania najlepšieho záujmu maloletých detí. Zmenu bydliska dieťaťa a jeho presťahovanie do takmer 30 km vzdialenej obce od súčasného

bydliska dieťaťa, kde má vybudované všetky podstatné väzby, je zjavne potrebné posudzovať ako podstatnú vec týkajúcu sa maloletého dieťaťa, o ktorej majú rozhodnúť obaja rodičia.

Dcéry F. a I. budú k 05.09.2022 nastupovať do II. a VII. ročníka Základnej školy Brezno a F. do kvarty Osemročného gymnázia Jána Chalupku v Brezne. V danom prípade sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, keďže je osvedčená naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov vyžadujúca si okamžitý zásah súdu, ktorá vyplýva z preukázaného svojvoľného rozhodovania matky v podstatných veciach týkajúcich sa detí, a to zmeny ich obvyklého pobytu z Brezna do Helpy. Z jej podaní vyplýva jej presvedčenie, že je oprávnená rozhodovať vo všetkých veciach týkajúcich sa maloletých detí samostatne.

V danom prípade zmena školy, ktorú má maloletá I. a F. navštevovať, znamená zmenu mimoškolských aktivít a zásadným spôsobom vplýva i na doposiaľ upravený styk dieťaťa s otcom, ktorý sa realizoval aj počas pracovného týždňa, preto je potrebné náležite zistiť, či takáto zmena pomerov je v záujme maloletého dieťaťa a či plánovaná zmena pomerov matky je alebo nie je dôvodom pre zmenu osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

V prípade prebiehajúceho konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností nie je nevyhnutné iniciovať osobitné konanie o nezhode rodičov; pokiaľ nezhoda rodičov vznikla v súvislosti s už prebiehajúcim konaním, je účelné, aby súd rozhodol v jednom konaní komplexne o všetkom, čo sa týka maloletého dieťaťa a výkonu rodičovských práv a povinností, preto postačuje, ak rodičia návrh na rozhodnutie o ich nezhode v podstatných veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa podajú v rámci tohto konania. Matka uvedený návrh (v podaní dňa 21.07.2022) podala do konania o rozvod, v ktorom sa upravuje výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode, a teda sa možno domnievať, že žiada rozhodnúť o zmene školy na čas po rozvode. Otec nemá vedomosť o tom, že by súd matkin návrh vyčlenil na samostatné konanie. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia otec zdôvodnil tým, že svojvoľným presťahovaním maloletých detí na základe jednostranného rozhodnutia matky by mohlo dôjsť k ohrozeniu záujmov maloletej I. a F., ktorých záujem nie je možné stotožňovať s individuálnymi predstavami matky o realizácii výkonu jej rodičovských práv. Navrhovateľ má za preukázanú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov maloletých detí, a to ich ponechaním v doterajšom prirodzenom prostredí až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

3. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 9P/17/2021 bolo zistené, že návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 26.02.2021 sa otec maloletých detí domáhal rozvodu manželstva a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom pochádzajúcim z manželstva, tak, aby maloleté deti boli zverené do striedavej starostlivosti rodičov; vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom nežiadal určiť.

Matka maloletých detí vo svojom vyjadrení uviedla, že nesúhlasí s návrhom v časti zverenie detí do striedavej starostlivosti oboch rodičov; bude lepšie, keď budú zverené do jej starostlivosti. O styku s deťmi sa v danom čase s otcom nevedeli dohodnúť.

Na pojednávaní dňa 29.06.2021 rodičia maloletých detí zotrvali na svojich vyjadreniach. Kolízny opatrovník maloletých detí navrhol pribrať do konania znalca z odboru psychológie za účelom posúdenia vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, resp. výlučnej osobnej starostlivosti o maloleté deti len jedného z nich. Následne bolo v predmetnej veci nariadené znalecké dokazovanie. Dňa 22.07.2022 bolo súdu doručené vyjadrenie matky k predloženému znaleckému posudku zo dňa 21.07.2022. Dňa 04.08.2022 bolo súdu doručené vyjadrenie otca k predloženému znaleckému posudku.

4. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 8PPOm/2/2022 bolo zistené, že súd uznesením č.k. 8PPOm/2/2022-27 zo dňa 27.06.2022 (výrok III.) zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bola oprávnená maloletým deťom zabezpečiť premiestnenie a zápis maloletých detí do školských zariadení. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom 23.07.2022.

5. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

8. Podľa § 325 ods. 2, písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

9. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 329 ods. 3 CSP, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

12. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

13. Podľa § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

14. Podľa Základných zásad čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len zákon o rodine), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

16. Podľa § 35 zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

17. Účelom neodkladných opatrení je rýchla, avšak dočasná úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, prípadne ešte nevykonateľného alebo možného rozhodnutia. Vydanie neodkladného opatrenia však predpokladá aspoň osvedčenie práva, resp. osvedčenie ohrozenia tohto práva a tiež, aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Povinnosťou súdu je pri vydávaní neodkladného opatrenia skúmať všetky aspekty jeho nariadenia a teda dôkladne skúmať a zvažovať, najmä či je nárok účastníka na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčený a či je naliehavá potreba okamžitého zásahu zo strany súdu, t.j. či je naliehavá potreba nariadiť takéto opatrenie.

18. V každej veci týkajúcej sa maloletých detí dominuje záujem maloletého dieťaťa. Dosiahnutie účinnej ochrany záujmov maloletých detí je zabezpečené aj inštitútom neodkladných opatrení. Potreba nariadenia neodkladného opatrenia nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na danej dočasnej úprave pomerov. Teda, ak je nariadenie neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa, nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby dočasnej úpravy. Súd by mal pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia nielen v prípadoch, ak riešenie situácie neznesie odklad, ale aj v prípade, ak je úprava neodkladným opatrením v záujme maloletého dieťaťa.

19. Na základe vykonaného dokazovania je súd toho názoru, že dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúcim v zákaze matke maloletých detí zmeniť bydlisko a školské zariadenie maloletých dcér, nie sú dané. Za daného stavu neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by osvedčovali naliehavosť riešenia otázky zmeny bydliska a školského zariadenia maloletých dcér v zmysle návrhu otca. Otec maloletých detí sám v návrhu uviedol, že starostlivosť o maloleté deti zabezpečujú obaja rodičia formou týždňovej striedavej osobnej starostlivosti o maloleté deti.

Súd poukazuje na skutočnosť, že môže neodkladným opatrením dočasne upraviť pomery účastníkov, ak je osvedčené ohrozenie práva alebo právom chráneného záujmu účastníka a ak je jeho nariadenie potrebné, teda ak existuje nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. V danom prípade navrhovateľ neosvedčil bezprostredné nebezpečenstvo hroziace deťom, ktoré by odôvodňovalo navrhovanú dočasnú úpravu ich pomerov, nakoľko z návrhu nie je zrejmé ani doložené, či matka skutočne zmenila bydlisko maloletých dcér, či úradne zabezpečila zmenu terajšieho školského zariadenia dcér na ZŠ Heľpa, príp. či sa o toto aspoň preukázateľne pokúsila.

Zákon o rodine vymedzuje aj právo dieťaťa na oboch rodičov. Súd dbá, aby pri výkone rodičovských práv a povinností bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom.

Za daného stavu vychádzajúc z návrhu nateraz neboli osvedčené žiadne skutočnosti odôvodňujúce potrebu zákazu jednému z rodičov zmeniť bydlisko a školské zariadenie detí. Za daných okolností preto súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia nepovažoval za dôvodný, a preto tento návrh zamietol.

20. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 357 písm. a/ a § 362 ods. 1, prvá veta CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada (§ 125 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 1, 2 CSP). Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).